

Νησάκια ἀσφαλείας

Μιά φράση που λέχθηκε σὲ μιὰ ταινία μ' ἔβαλε σὲ σκέψεις. Σὲ μιὰ στιγμή ἢ πρωταγωνίστρια λέει: «Εἶναι τόσο ὠραῖο νὰ ξέρεις ἀνθρώπους που δὲν ἀλλάζουν. Τοὺς συναντᾶς ὕστερα ἀπὸ χρόνια κι' εἶναι σὰν νὰ συνεχίζης μαζί τους μιὰ κουβέντα που δὲν σταμάτησε ποτέ».

—Εἶναι πολὺ ἀληθινὸ αὐτό. Κι' εὐτυχὴς εἶναι ὁποῖος ἔχει τριγύρω του ἀνθρώπους τέτοιους που δὲν τοὺς ἀλλάζουν τὰ ἐξωτερικὰ φαινόμενα κι' οἱ καταστάσεις. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἔχουν μέσα τους μιὰ σιγουριά, μιὰ σταθερότητα, που σοὺ τὴν μεταδίδουν χωρὶς νὰ τὸ θέλουν.

—Ἡ ἐποχὴ μας μὲ τὶς ραγδαῖες ἐξελίξεις, ἐπιβάλλει θάλλεγε κανεὶς μιὰ κατάσταση διαρκoῦς κίνησης, ἐντασης, ἄγχους. Ο καθένας μας προσθέτει στὶς δικές του σκοτούρες καὶ τὶς γενικώτερες, προσθέτει στὴν ἀτομικὴ του ἀγωνία γιὰ ἐπιβίωση καὶ τὴν ἀγωνία τῆς φυλῆς, τοῦ ἔθνους, τῆς ἀνθρωπότητας. Ἡ ζωὴ κινεῖται μέσα σὲ κύκλους, μέσα σὲ τροχοὺς που γυρνοῦν δαιμονισμένα, παρασύροντάς μας ἔρμαια τους. Τὰ πάντα μᾶς πιέζουν, ὁ χρόνος, ὁ χώρος, τὰ συναισθήματα, ἡ λογικὴ.

—Καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀδιάκοπη κίνηση κι' ἀγωνία συναντᾶς που καὶ που μερικὰ σταθερὰ νησάκια που λὲς καὶ τίποτα στὸν κόσμο δὲν μπορεῖ νὰ τὰ ταραξῆ. Τοὺς ἀνθρώπους που δὲν ἀλλάζουν. Πότε εἶναι μόνοι τους, ἄτυχα. Πότε εἶναι ὀλόκληρες συντροφίες, στέκια, μὲ μιὰ ἀκτινοβολία πλατειᾶ καὶ δυνατή. Παλιότερα αὐτὰ τὰ στέκια ἦταν ἄφθονα, κυρίως στὶς μεγάλες πόλεις. Τὸ Παρίσι τὰ διατηρεῖ ἀκόμη, μόνο βέβαια που δὲν εἶναι ἀκριβῶς ὅπως τότε.

Σ ἐμᾶς ἐδῶ δυστυχῶς, γιὰ πολλοὺς λόγους, ὄλο καὶ λιγώτερο συναντᾶς τὴν σταθερότητα αὐτὴ στoὺς ἀνθρώπους. Νόμοι ἄλλοι κυριαρχοῦν στὴ ζωὴ μας καὶ μᾶς παρασύρουν, συνήθως ἄθελα μας. Οἱ ἄνθρωποι ἀλλάζουν ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο ἀπὸ μέρα σὲ μέρα. Δὲν μπορούμε νὰ τοὺς ἀδικήσουμε γι' αὐτό, τὶς πιὸ πολλές φορές δὲν φταῖνε κι' οἱ ἴδιοι. Συμβαίνει ἀπλούστατα κι' ἐδῶ αὐτὸ που συμβαίνει σ' ὅλες τὶς μικρὲς καινούργιες κοινωνίες. Ὁ φίλος σου που μέχρι χθὲς ἦταν ὑπάλληλος σήμενα εἶναι διευθυντῆς, ἡ φίλη σου που δὲν εἶχε τίποτ' ἄλλο ἀπὸ ἓνα χωραφάκι στὴν ἀκρογιαλιά σήμερα εἶναι ἑκατομμυριοῦχα.

—Θὰ μοῦ πῆτε: Ὁ χαρακτήρας τῶν ἀνθρώπων δὲν ἀλλάζει ἀπαραίτητα μὲ τὶς ἐξωτερικὲς μεταβολές. Ποιὸς εἶπε ὄχι; Ὁμως ὁ φίλος σου, που φέτος εἶναι διευθυντῆς θέλει δὲν θέλει θ' ἀντιμετωπίσῃ τὰ προβλήματα τοῦ διευθυντοῦ κι' ἡ φίλη σου που ἔχει ἐκτάσεις στὴ θάλασσα ἀναγκαστικὰ θ' ἀπασχοληθῆ μὲ τὴν ἐκμετάλλευσή τους. Κι' ἔτσι ἢ κουβέντα που ἀρχίσατε πρὶν ἀπὸ χρόνια, ὄλο κι' ἀναβάλλεται «λόγω πληθώρας ἄλλης ὕλης» που λένε κι' οἱ ἐφημερίδες. Κι' ἔτσι τὰ πολύτιμα αὐτὰ «νησάκια ἀσφαλείας» ὄλο καὶ ἐξαφανίζονται ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα μας, κι' ἐμεῖς τ' ἀναζητοῦμε ἀπεγνωσμένα. Ἡ μήπως ἔχω λάθος;